Õpetajate töövarjuränne Kreeta koolis. Koondanalüüs.

Õpirände üldandmed

Sihtriik: Kreeka
Toimumiskoht: 15o Dimotiko Sholio Rethymnou, Rethymnou
Periood: 23.–27.02.2026
Osalejad: Kadri Kosk, draama- ja kunstiõpetaja; Maia-Eliisi Tagamaa, klassiõpetaja ja inglise keele õpetaja

Koondanalüüs on koostatud osalejate õpilepingute, Erasmuse ametlike osalejaraportite ja kirjalike reflektsioonide põhjal. Kuna külastatud koolis õpivad 1.–6. klassi õpilased, keskendusid tähelepanekud eelkõige algkooliealiste õppijate õpetamisele, motiveerimisele, tagasisidestamisele ja toetamisele.

Õpirände fookused ja õpiväljundid

Töövarjuränne keskendus järgmistele valdkondadele:

- 1.–6. klassi õppetöö korraldus ja ainekavade rakendamine;
- motiveeritud ja ennastjuhtiva õppija kujundamine;
- õpetaja ja õpilase suhtlus ning klassi juhtimine;
- õppijate tööde tagasisidestamine ja hindamine;
- erivajadustega õpilaste toetamine ja abiõpetajate roll;
- kunstiõpetuse meetodid ja loovuse arendamine;
- aktiivõppemeetodite kasutamine;
- inglise keele kasutamine rahvusvahelises suhtluses;
- Kreeka kooli- ja kultuurikeskkonna tundmaõppimine.

Kadri jaoks olid keskse tähtsusega kunstiõpetuse praktilised võtted, loomisrõõmu toetamine ja erivajadustega õpilaste kaasamine. Maia-Eliisi keskendus rohkem algklasside õppetöö ülesehitusele, õppijate motiveerimisele, tagasisidestamisele, abiõpetajate tööle ning ennastjuhtiva õppija kujundamisele.

Õpirände tegevused

Õpirände jooksul külastati erinevaid 1.–6. klassi tunde, sealhulgas kreeka keele, matemaatika, ajaloo, inglise keele ja kunsti tunde. Lisaks tutvuti eripedagoogi tööga ning kohtuti koolipsühholoogiga.

Kadri osales peamiselt kunstitundides ja eripedagoogilises õppetöös. Maia-Eliisi tutvus erinevate klasside ja õppeainete töökorraldusega ning suhtles õpetajate, abiõpetajate ja tugispetsialistidega. Inglise keele õpetamise kohta sai ta küll infot vestluste kaudu, kuid inglise keele tunni tegelik vaatlus ei õnnestunud.

Peamised tähelepanekud

Õpilaste motiveeritus ja õppimise rõõm

Mõlemad osalejad tõid esile õpilaste motiveerituse ja sihikindluse. Maia-Eliisi märkis, et õpilased töötasid tundides järjepidevalt ning tegid kaasa erinevaid tööraamatute, vihikute ja töölehtedega seotud ülesandeid. Õppetöö oli struktureeritud ning enamik õpilasi osales tegevustes aktiivselt.

Kadri jaoks oli kõige mõjusam kogemus näha laste loomisrõõmu. Kunstiõppes ei rõhutatud niivõrd tööde „ilusust“ või „õigsust“, vaid protsessi, katsetamist ja osalemist. Õpetaja innustav suhtumine aitas luua keskkonna, kus õpilased julgesid tegutseda ning nautisid õppimist.

See kogemus haakub otseselt Raatuse kooli eesmärgiga kujundada motiveeritud, õppimisest huvitatud ja rõõmu tundvat ennastjuhtivat õppijat. Samas näitas vaatlus, et ennastjuhtivus avaldus Kreeta koolis eelkõige töökuse, ülesannete järjepideva täitmise ja tagasiside kaudu. Õpilaste valikuvõimaluste või paindlike töötempo võimaluste kohta oli vähem nähtavaid näiteid.

Õpetaja ja õpilase avatud suhtlus

Maia-Eliisi tõi Kreeta kooli ühe olulise eripärana esile õpetaja ja õpilase vaba ning vahetu suhtlemise. Tundides räägiti palju, arutleti ühiselt ning õpilased julgesid küsimuste üle ka viisakalt eriarvamusele jääda. Üldiselt kuulati üksteist ega räägitud kaaslastest üle.

Selline töökorraldus toetas sotsiaalset õppimist, koostööd ja suhtlemisoskust. Õpetaja ei olnud üksnes info edastaja, vaid suunas arutelu, aitas õpilastel mõtteid sõnastada ja hoidis klassi ühises tegevuses.

Õpilaste aktiivne kaasatus ei põhinenud siiski alati mängulistel või liikumist sisaldavatel meetoditel. Tundides kasutati palju vestlust, tööraamatuid, vihikuid ja tahvlitööd, kuid liikumispause või õppemänge üldjuhul ei tehtud.

Kiire ja individuaalne tagasiside

Ühe kõige praktilisema õpikohana tõi Maia-Eliisi esile algklassides kasutatud tagasisidestamise viisi. Õpetaja kontrollis õpilaste töid juba tunni jooksul, parandas, kirjutas juurde, pani vajadusel templi ning andis õpilasele kiire individuaalse vastuse.

Oluline oli ka ülesannete mahu teadlik kavandamine. Õpetaja ei andnud alati väga pikka harjutust, vaid valis sellise töömahu, mis võimaldas selle tunni jooksul läbi vaadata ja

tagasisidestada. See muutis tagasiside õppija jaoks ajakohaseks ning seostas selle vahetult tehtud tööga.

Maia-Eliisi leidis, et ka meie koolis võiks rohkem tähelepanu pöörata õpilaste tööde regulaarsele kontrollimisele, tagasisidestamisele ja koos analüüsimisele. Tagasiside muutub õppimise seisukohalt eriti väärtuslikuks siis, kui sellele järgnevad järgmiste eesmärkide seadmine ja õpilase enda mõtestamine.

Kreeta koolis kasutati hindamisel sõltuvalt klassist tähti või kümnepallisüsteemi. Lisaks koostati õpilaste kohta paar korda aastas kokkuvõtteid, milles kasutati lausepanku.

Kunstiõpetus kui loovuse ja eneseväljenduse keskkond

Kadri jaoks oli õpirände suurimaks professionaalseks väärtuseks kunstitundides nähtud loovuse toetamine. Tundides oli rõhk tegevusel ja protsessil ning õpetaja roll oli õpilasi innustada, abistada ja vajadusel suunata.

Eriti inspireerivaks osutus pabersavi kasutamine skulptuuride valmistamisel. Tegemist on konkreetse ja hästi ülekantava ideega, mida Kadri soovib oma tundides katsetada.

Oluline õppetund oli ka see, et kunstitunnis ei pea keskenduma ainult tulemuse hindamisele. Õpilase loomisrõõm, julgus katsetada ja protsessis püsimine on samuti olulised õpiväljundid. Selline lähenemine toetab õppija eneseusku ja vähendab hirmu ebaõnnestumise ees.

Erivajadustega õpilaste kaasamine

Mõlemad osalejad pöörasid tähelepanu erivajadustega õpilaste toetamisele. Kadri kirjeldas eripedagoogilist tundi kui hästi korraldatud ja motiveerivat. Tunnis kasutati võtteid, mis aitasid aktiivsemalt kaasata lapsi, kellel oli raskusi keskendumisega või kes vajasid rohkem liikumist ja praktilist tegevust.

Positiivselt jäi silma, et erivajadustega õpilased olid klassikollektiivi hästi integreeritud. Abiõpetajad tegutsesid õpetajatega võrdväärsete partneritena. Kuigi mõni abiõpetaja oli määratud konkreetset õpilast toetama, abistas ta vajadusel ka teisi klassi lapsi.

Abiõpetajate roll ei olnud seega üksnes individuaalse toe pakkumine, vaid kogu klassi õppimise toetamine. See pakkus olulise võrdlusmomendi meie koolile, kus samuti on tähtis, et tugimeeskond ja aineõpetajad tegutseksid ühtse meeskonnana.

Maia-Eliisi märkis, et abiõpetajate töökorraldus Kreekas erineb Eesti omast. Abiõpetajatelt eeldatakse magistrikraadi ning nende töökoht võib riikliku süsteemi kaudu igal aastal muutuda. See näitab, et kaasava hariduse rakendamine sõltub lisaks õpetaja oskustele ka riiklikust tugistruktuurist ja personali kättesaadavusest.

Digivahendite ja inglise keele õpetamise piiratud vaatlus

Digivahendite kasutamise kohta pakkus õpiränne vähe uusi näiteid. Tundides ei kasutatud õpilaste arvuteid ning peamiseks digivahendiks oli õpetaja arvuti, mille abil kuvati infot projektoriga tahvlile.

Seetõttu ei saanud Maia-Eliisi digivahendite kasutamisega seotud eesmärki täielikult täita. Samuti ei õnnestunud tal vaadelda inglise keele tunni läbiviimist. Inglise keele kohta saadud teadmised põhinesid vestlustel õpetajate ja õpilastega.

See on oluline arengukoht õpirännete kavandamisel: kui konkreetne aine või meetod on õpilepingus eraldi fookusena välja toodud, peaks päevakavas olema sellele tagatud piisavalt selge ja kindel vaatlusvõimalus.

Tundide ülesehitus ja liikumise roll

Kreeta kooli tunniplaan sisaldas paaristunde, mille vahel olid pikemad vaheajad, näiteks 20 või 15 minutit. Samas ei kasutatud tundide sees üldjuhul liikumispause ega mänge, ka paaristundide puhul mitte.

See erineb meie koolis järjest enam väärtustatavast liikumise ja aktiivsete töövõtete lõimimisest. Samas ei tähendanud vähene liikumine automaatselt vähest motiveeritust: õpilased töötasid sihikindlalt ja suutsid ülesandeid järjepidevalt täita.

Kogemus pakub seega pigem mõtteainet tasakaalu kohta. Struktureeritud ja rahulik töökorraldus võib toetada keskendumist, kuid pikemate õppeperioodide puhul tuleb teadlikult arvestada ka õpilaste liikumis- ja vaheldusvajadusega.

Võimalikud rakendused meie koolis

Rethymnou kooli kogemusest saab meie koolis kaaluda järgmisi ideid:

- kasutada kunstitundides pabersavi ja teisi praktilisi materjale;
- väärtustada kunstiõppes rohkem loomisprotsessi, katsetamist ja õpilase isiklikku eneseväljendust;
- kavandada ülesandeid sellises mahus, et õpetajal oleks võimalik õpilaste töödele samas tunnis või vahetult pärast seda tagasisidet anda;
- muuta tagasiside regulaarsemaks, individuaalsemaks ja õppimisega ajaliselt tihedamalt seotud olevaks;
- siduda tagasiside õpilase järgmiste eesmärkide ja eneseanalüüsiga;
- kasutada rohkem arutelusid, kus õpilased õpivad kuulama, põhjendama ja viisakalt eriarvamusele jääma;
- mõtestada abiõpetaja rolli kogu klassi õppimise toetajana, mitte ainult ühe konkreetse õpilase abistajana;
- kasutada eripedagoogilises õppes rohkem aktiivseid, praktilisi ja liikumist sisaldavaid töövõtteid;
- arutada võimalusi paaristundide rakendamisel, võttes arvesse ka liikumis- ja puhkepauside vajalikkust;
- jagada kunstiõpetajate, algklasside õpetajate ja tugispetsialistide vahel rahvusvahelisel õpirändel saadud ideid.

Õpirände mõju osalejatele

Kadri jaoks oli õpiränne eelkõige loominguline ja ainespetsiifiline kogemus. Ta sai uusi praktilisi ideid kunstiõppeks ning kinnitust, et õpilase loomisrõõm ja protsessi nautimine on õppimise olulised osad. Eripedagoogiline tund andis talle võtteid, kuidas toetada lapsi, kellel on raskusi keskendumisega või kes vajavad aktiivsemat tegevust.

Maia-Eliisi sai põhjalikuma ülevaate algklasside õppetöö korraldusest, õpilaste motiveerimisest, tööde tagasisidestamisest ja abiõpetajate rollist. Eriti väärtuslikuks pidas ta kiiret individuaalset tagasisidet ning ülesannete mahu kohandamist nii, et õpetajal oleks võimalik õpilaste töödega tegeleda.

Mõlemad osalejad tõid esile:

- suurema enesekindluse rahvusvahelises suhtluses;
- oma senise õpetamispraktika teadlikuma mõtestamise;
- uued ideed õppetöö rikastamiseks;
- sügavama arusaama õppijate individuaalsete vajaduste arvestamisest;
- kinnituse, et toetav ja innustav õpetaja loob õppimiseks olulise aluse.

Ametlikes aruannetes kinnitasid mõlemad, et õpiränne oli neile kasulik ning toetas nii praktiliste tööoskuste, erialateadmiste kui ka organiseerimis- ja juhtimisoskuste arengut. Mõlemad olid juba varem Erasmus+ õpirändel osalenud ning hindasid oma inglise keele oskust piisavalt heaks.

Kultuuriline ja isiklik mõõde

Projektitegevuste väliselt jätsid osalejatele kõige sügavama mulje Kreeta loodus, sõbralikud ja jutukad inimesed ning kohalik karneval. Kohalikud tundsid Eesti vastu huvi ja teadsid Eestit, mis muutis rahvusvahelise suhtluse meeldivaks ja vahetuks.

Huvitavad olid ka igapäevaelu ja koolikeskkonna erinevused. Õpilased ja õpetajad ei vahetanud liikumistundides riideid ega jalanõusid ning koolimajas oli jahedavõitu, mistõttu andis õpetaja tundi ka mantli ja saabastega.

Lisaks pakkusid mõtteainet Kreeka õpetajate töökoormus, abiõpetajate töökorraldus ja tugisüsteemid. Need tähelepanekud aitasid mõtestada, kui erinevalt võivad Euroopa riikides olla lahendatud õpetajate töö, tugiteenuste kättesaadavus ja personali püsimine.

Korralduslik pool

Mõlemad osalejad olid õpirände üldise korraldusega väga rahul. Nad tundsid end enne reisi hästi ettevalmistatuna, said vajalikud kontaktandmed ning teadsid, mida õpirändelt oodata. Mõlemad olid sõlminud õppelepingu, milles olid kirjeldatud õpirände eeldatavad õpiväljundid.

Vastuvõtva kooli õpetamist hinnati kvaliteetseks ja osalejatele asjakohaseks. Mõlemad tundsid end koolis teretulnuna ning kinnitasid, et neil oli vastuvõtvas organisatsioonis toetav kontaktisik või mentor.

Õpirände üldise kogemusega olid mõlemad väga rahul. Kõiki korralduslikke aspekte hindasid nad väga rahulolevalt. Mõlemad kinnitasid, et õpiränne täitis oma eesmärgid.

Kokkuvõte

Õpiränne Rethymnou 15. koolis oli sisukas ja eesmärgipärane. Osalejad said väärtusliku ülevaate Kreeka algkooli õppetööst ning kogesid keskkonda, kus õpilaste motiveeritust toetasid õpetajate vahetu suhtlus, järjepidev töökorraldus, kiire tagasiside ja individuaalne abi.

Kadri jaoks oli kõige olulisem kunstiõppe loovus ja protsessikesksus ning eripedagoogilise töö aktiivsus. Maia-Eliisi jaoks pakkusid suurimat väärtust õpilaste tööde kohene tagasisidestamine, õpetaja ja õpilase vaba suhtlus, abiõpetajate sisuline roll ning ideed ennastjuhtiva õppija toetamiseks.

Ühelt poolt andis õpiränne palju praktilisi ideid, mida saab Raatuse koolis rakendada. Teisalt näitas see ka valdkondi, milles vaatlusvõimalused jäid piiratuks.

Õpiränne kinnitas, et õppimise kvaliteeti ei kujunda ainult kasutatavad meetodid, vaid ka õpetaja suhtumine, õpilase julgustamine ja võimalus saada tagasisidet õigel ajal. Eriti oluline on, et õpilane tajuks õppimist protsessina, milles tema pingutus, areng ja loomisrõõm on sama olulised kui lõpptulemus.